

**Dr. Svitlana MYTRYAYEVA,
President, Centre of Strategic Partnership;
Director, Regional Branch of the National
Institute for Strategic Studies in Uzhgorod,
Honored Figure of Science and Techniques of Ukraine**

**Olha YEHOROVA,
Expert of the Centre of Strategic Partnership;
Senior Research Fellow, Regional Branch of the National
Institute for Strategic Studies in Uzhgorod**

CONTACTS BETWEEN PEOPLE: LIBERALIZATION OF VISA REGIME BETWEEN EU AND UKRAINE

CURRENT SITUATION

In 2005, Ukraine unilaterally introduced visa-free regime for citizens of the EU countries. The following visa policy of Ukraine aimed at defending the position of visa-free entry of its citizens to the EU countries on the basis of the reciprocity. At the moment there are the first achievements and results:

- in 2008, entered into force the **Agreement between the European Community and Ukraine on facilitation of the issuance of visas**, which introduced a simplified procedure for registration and free Schengen visas for certain categories of citizens of all 14 of Ukraine;
- entered into force the **Agreements on local border traffic between Ukraine and Hungary** (in 2007), **Ukraine and Slovakia** (in 2008) and the **Ukraine and Poland** (in 2009), which introduced a new instrument for the simplification of visa procedures in the border areas of Ukraine and provides a special regime of systematic border crossing and residence of citizens of border regions in the defined border area of neighboring countries on the basis of a special document for the purpose of familial, social, cultural, tourist and recreational, economical and scientific communication;
- in 2008 launched **“Visa Dialogue”** between the EU and Ukraine, which provides (in coordination with the EU) the development of the **“Road Map”** to a visa free regime for Ukraine for example of the Balkan countries on four main areas: document security, combating illegal migration, public order and external relations;
- in 2009 began a new dimension of the EU foreign policy for neighboring countries in the East, including Ukraine - Communication of the EC **“Eastern Partnership”** which will be implemented under the four thematic platforms: **“Democracy, good governance and stability”**, **“Economic integration and convergence with EU sectoral policies”**, **“Energy security and environment”** and **“Contacts between people”**.

PROBLEMS

- Lack of quality implementation of the Agreement between the European

Community and Ukraine on facilitation of the issuance of visas.

- Lack of a consolidated position of neighboring countries of Ukraine concerning the establishment of the common form of local border traffic, which hinders the overall development of this instrument of the visa regime liberalize.

INITIATIVES

- to promote the further effective implementation of the “**Visa Dialogue**” between Ukraine and the EU at the political level with the adoption and implementation of the “**Road Map**”;

- to promote the full implementation of the Agreement between the European Community and Ukraine on facilitation of the issuance of visas through continuous monitoring of the EU consular establishments in Ukraine and the **integration of internal discussions on visa regime to European campaigns**, projects and initiatives concerning this issue;

- to develop a **consolidated position** with EU countries neighboring Ukraine concerning the introduction of a **common form of local border traffic** for more efficient usage of this instrument of the visa regime liberalization;

- to **expand the operation zone of the local border traffic**;

- to create a **common area of the local border traffic** – “**Small Schengen**” **within the Carpathian Euroregion** with a **single permits for local border traffic**, issued in one of the countries of the Carpathian Euroregion for **movement within the entire common area of local border traffic**.

EXPECTED RESULTS

- Consolidation of Ukraine’s position as a regional leader through the “Eastern Partnership”.

- Simplification of procedures for issuing visas to already established preferential categories of citizens of Ukraine by the Agreement between the European Community and Ukraine on facilitation of the issuance of visas, the expansion of categories of citizens of Ukraine who could use the visa facilitation regime, the introduction of visa free travel for holders of official passports and the abolition of consular fees for issuing Schengen visas.

- Achieving visa-free regime for citizens of Ukraine by the effective implementation of the “Road Map” (2012).

**Dr. Світлана МІТРЯЄВА,
Президент Центру Стратегічного партнерства;
Директор Регіонального філіалу Національного
інституту стратегічних досліджень в м. Ужгороді,
Заслужений діяч науки і техніки України**

**Ольга ЄГОРОВА,
Експерт Центру Стратегічного партнерства;
Старший науковий співробітник
Регіонального філіалу Національного
інституту стратегічних досліджень в м. Ужгороді**

КОНТАКТИ МІЖ ЛЮДЬМИ: ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ ВІЗОВОГО РЕЖИМУ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ

СТАН

У 2005 році Україна в односторонньому порядку ввела безвізовий режим для громадян країн ЄС. Подальша візова політика України спрямована на відстоювання позицій безвізового режиму в'їзду своїх громадян до країн ЄС на принципах взаємності. Наразі вже є перші здобутки і результати:

- в 2008 році вступила в дію **Угода між Європейським Співтовариством та Україною про спрощення оформлення віз**, якою запроваджено спрощену та безкоштовну процедуру оформлення Шенгенських віз для визначених 14 категорій громадян всієї України;

- вступили в дію **Угоди про місцевий прикордонний рух між Україною та Угорщиною (в 2007 році), Україною та Словаччиною (в 2008 році) та Україною та Польщею (в 2009 році)**, якими запроваджено новий інструмент спрощення візової процедури в рамках прикордонних територій України, що передбачає спеціальний режим систематичного перетину кордону і перебування жителів прикордонних регіонів у визначеній прикордонній зоні сусідніх країн на підставі спеціального документу з метою родинного, соціально-культурного, туристично-оздоровчого, економічного, наукового спілкування;

- в 2008 році започатковано **„Візовий діалог” між ЄС та Україною**, в рамках якого передбачається розроблення та погодження з ЄС **„Дорожньої карти” до безвізового режиму для України за прикладом Балканських країн** за чотирма основними напрямками: **безпека документів, боротьба з нелегальною міграцією, громадський порядок та зовнішні зносини**;

- в 2009 році започатковано новий вимір зовнішньої політики ЄС щодо сусідніх країн на Сході, в тому числі й України – **Комунікація ЄК „Східне партнерство”**, яке здійснюватиметься в рамках чотирьох тематичних платформ: **„Демократія, якісне управління та стабільність”, „Економічна**

інтеграція та конвергенція”, „Енергетична безпека та екологія” та „Міжлюдські контакти”.

ПРОБЛЕМИ

- Недостатня якість імплементації Угоди між Європейським Співтовариством та Україною про спрощення оформлення віз.
- Відсутність консолідованої позиції країн-сусідів України при визначенні єдиної загальної форми місцевого прикордонного руху, що гальмує загальний розвиток цього інструменту лібералізації візового режиму.

ІНІЦІАТИВИ

- Сприяти подальшій ефективній реалізації **„Візового діалогу”** між Україною та ЄС на політичному рівні з прийняттям та імплементацією **„Дорожньої карти”**.
- Сприяти повній імплементації Угоди між Європейським Співтовариством та Україною про спрощення оформлення віз шляхом здійснення постійного моніторингу консульських установ ЄС на території України та **інтегрованості внутрішніх дискусій на тему візового режиму до загальноєвропейських кампаній**, проектів, ініціатив з цієї тематики.
- Виробити **консолідовану позицію** з країнами ЄС сусідами України щодо запровадження **єдиної форми місцевого прикордонного руху** для більш ефективного використання цього інструменту лібералізації візового режиму.
- **Розширити межу дії місцевого прикордонного руху.**
- Створити **спільну зону місцевого прикордонного руху – „малого Шенгену” в рамках Карпатського Єврорегіону** з використанням **одного дозвільного документу на місцевий прикордонний рух**, виданого в одній із країн Карпатського Єврорегіону для **пересування в межах всієї спільної зони місцевого прикордонного руху.**

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- Закріплення позиції України в якості регіонального лідера в рамках ініціативи „Східне партнерство”.
- Спрощення процедури оформлення віз для вже визначених Угодою між ЄС та Україною пільгових категорій громадян України, розширення категорій громадян України, які б могли скористатися візовим спрощенням та запровадження режиму безвізових поїздок для власників службових паспортів, скасування консульського збору за видачу шенгенських віз.
- Досягнення безвізового режиму для громадян України шляхом ефективної реалізації **„Дорожніх карт” (2012 р.)**.